

Det juridiske princip om Proportionalitet

LOV nr 442 af 09/06/2004 (*En særlig Retssikkerhedslov om borgernes retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter*)

§ 2. Tvangsindgreb må kun anvendes, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, og hvis indgrebet står i rimeligt forhold til formålet med indgrebet.

Kommunen har pligt at sikre en sagsbehandling, der er i overensstemmelse med det juridiske princip om proportionalitet. For det første indebærer princippet, at hvor en forvaltningsmyndighed har et valg mellem flere typer af indgreb til opnåelse af et ønskeligt resultat, er myndigheden forpligtet til at vælge **det mindst indgribende indgreb**, som er tilstrækkeligt til at opnå formålet. Dette krav kan i hovedsagen isoleres til en afgørelses retsfølge.

For det andet indeholder proportionalitetsprincippet et krav om forholdsmæssighed, hvorefter et indgreb kun må iværksættes, hvis det står i et rimeligt forhold til det mål, der forfølges.

Retssikkerhedsloven

LBK nr 1345 af 23/11/2016

§ 3. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse. (**Hurtighedsprincippet**)

§ 4. Borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Kommunalbestyrelsen tilrettelægger behandlingen af sagerne på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed. (**Dialogprincippet**)

§ 10. Myndigheden har ansvaret for, at sager, der behandles efter denne lov, er oplyst i tilstrækkeligt omfang til, at myndigheden kan træffe afgørelse. (**Officialprincippet**)

Forvaltningsloven:

LBK nr 433 af 22/04/2014

§ 22. En afgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold. (**Begrundelsespligten**)

§ 23. Den, der har fået en afgørelse meddelt mundtligt, kan forlange at få en skriftlig begrundelse for afgørelsen, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold. En begæring herom skal fremsættes over for myndigheden inden 14 dage efter, at parten har modtaget underretning om afgørelsen. (**Skriftlig Afgørelsespligten**)

Stk. 2. En begæring om skriftlig begrundelse efter stk. 1 skal besvares snarest muligt. Hvis begæringen ikke er besvaret inden 14 dage efter, at begæringen er modtaget af vedkommende myndighed, skal denne underrette parten om grunden hertil samt om, hvornår begæringen kan forventes besvaret. (**14 dages Besvarelsespligten**)

§ 24. En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. (**Vedr. administrative skøn: Mange bestemmelser i lovgivningen giver sagsbehandlere mulighed for at foretage et skøn. Med skøn forstås, at sagsbehandlere har foretaget en afvejning, hvor resultatet ikke kan læses direkte ud af fx loven eller ud af offentliggjort praksis.**)

Kommunens forpligtigelser iflg. Forvaltnings- og Retssikkerhedsloven og Ankestyrelsens håndbog til sagsbehandlere. "At skrive en afgørelse" <https://ast.dk/publikationer/at-skrive-en-afgorelse>

Sagsbehandlere foretager en konkret vurdering af, om borgeren har ret til hjælp og i givet fald, hvordan hjælpen mere konkret skal udmøntes. Selv om en lovbestemmelse giver sagsbehandlere mulighed for at foretage et skøn, betyder det ikke, at skønnet kan foretages fuldstændig frit.) Kilde: "At skrive en afgørelse" <https://ast.dk/publikationer/at-skrive-en-afgorelse>

Stk. 2 Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

Stk. 3. Stk. 1, 2. pkt., og stk. 2 gælder ikke i de sager, der er nævnt i § 11, stk. 2. Begrundelsens indhold kan i øvrigt begrænses i det omfang, hvori oplysninger kan undtages fra aktindsigt, jf. §§ 15-15 b.

§ 25. Afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold. **(Klagevejledningspligten)**

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at klagevejledning på nærmere angivne sagsområder, hvor særlige forhold gør sig gældende, kan undlades eller ske på anden måde end nævnt i stk. 1.

§ 19. Kan en part ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne eller vurderingerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne eller vurderingerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse. **(Partshøringspligten)**

§ 7. En forvaltningsmyndighed skal i fornødent omfang yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde. **(Vejledningspligten)**

Stk. 2. Modtager en forvaltningsmyndighed en skriftlig henvendelse, som ikke vedrører dens sagsområde, videresendes henvendelsen så vidt muligt til rette myndighed.